

MÁGYARÁG

39. Jan. 4
VIII. No. 24

Tulajdonos: „Frima” S. A. Bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
Üzv. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihor, Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

MIRON CRISTEA elé terjesztik a reformá- tus egyház kívánságait

Dr Vásárhelyi János Erdély református püspöke nyilatkozik bukaresti tárgyalásainak eredményeiről

(București). Ismeretes, hogy Vásárhelyi János református püspök január 17. óta Bucurestiben tartózkodik, ahol Ilie Cyula és Laár Ferenc egyházi tanácsosok társaságában L. O. megbeszéléseket folytat illetékes kröökkel. A református püspök a következöekben ismertette az eddigi munkáját és azokat a feladatokat, amelyek tárgyalásai során megvalósítani kíván:

— Felkerestem dr. Dragomir Silviu kisebbségi főkormánybiztost és bejelentettem, hogy — amint ő arról már tudomással birt — a református egyház egyetemlegesen belép a Nemzeti Ujjászületés Frontjába, mert a református egyház becsületés és hűséges lélekkel kíván résztvenni az Őfelsége II. Carol király részéről megindított program megvalósításában, mivel ennek célja a keresztény lélek által áthatott építő erőknek egy cél szolgálatába való összefogása.

— Örömmre szolgál, hogy a Frontba való belépéssel meg efilelő keretek nyitak meg egy házunk népe, a magyar kisebbség számára gazdasági, közművelődési és társadalmi érdekeinek szolgálatára. A református egyház a többi magyar egyházakkal együtt bensőséggel és odaadással fogja kivenni részét az építő munkából.

— Nyilatkozatomat a kisebbségi főkormánybiztos ur köszönettel vette tudomásul és biztosított arról, hogy függő kérdéseinket a legnagyobb jóindulattal igyekszik megoldani. Ismerttettem azután a református egyház legsürgösebb, megoldásra váró egyházi és iskolai kérdéseit. Felemlítettem a református lelkészek nyomasztó anyagi helyzetét és kértem a kongrua kérdések anyos rendezését. A főbiztos ur teljesen méltóan és indokoltan minősítette az előterjesztést s megígérte, hogy velem együtt jár közbe a patriarcha miniszterelnök urnál és a vallásügyi miniszternél. Az

iskolák nyilvánossági jogának rendezése, vallásos összejövelel akadálytalan megtartást, a hitoktatás és más iskolai, valamint egyházi kérdések tekintetében szintén előadtam kéréseinket és átadtam erre vonat-

kozó emlékiratainkat.

Péntek délután 6 órakor újabb kihallgatáson jelentem meg dr. Varga Béla unitárius püspökkel együtt Dragomir Silviu udr. kisebbségi főkormánybiztosnál és ezen a kihall-

gatáson állapítottam meg a miniszterelnöknél és vallásügyi miniszternél történő kihallgatás ügyének részleteit. Különben bemutatkozó látogatást teszek a nemzetnevelésügyi miniszternél.

Végül Vásárhelyi János püspök elmondotta még, hogy bucurestii látogatását felhasználta arra is, hogy meglátogatta a református egyház intézményeit s megvizsgálta azoknak helyzetét. Dr. Gróf Bethlen György egyházi főgondnok társaságában felkereste a püspök a bucurestii diákok otthonokat is.

Január 30-án Hitler a birodalmi ülés előtt bejelenti gyarmati igényeit

Berlin, jan. 21. A Daily Mail Berlinből származó értesülései szerint Hitler a Reichstag január 30-án kezdődő ülészakának megnyitáskor beszédet tart, amelyben határozott formában leszzegezi a német gyarmati követeléseket. A beszédben eszerint Hitler a leghatározottabb formában kijelenti, hogy addig, míg a gyarmati kérdést nem rendezték véglegesen és Németország megelégedésére, addig szó sem lehet arról, hogy a III. Birodalom részvegyen az európai megbékítés munkájában.

Ezt megerősíteni látszik a többi lapoknak az a híre, amely szerint Weidemann kapitány londoni látogatása alkalmával magával viszi Hitler gyarmati követelésének konkrét tervezetét.

Chwalkosky cseh külügyminiszter csak egy napig volt Németországban

Berlin, jan. 21. Jól értesült körök úgy tudják, hogy Chwalkosky csehszlovák külügyminiszter szombaton délután jelenik meg kihallgatáson Hitler kancellárnál. Délelőtt 11

órákor Ribbentropp külügyminiszter fogadja csehszlovák kollégáját. Berlini cseh körökben hangoztatják, hogy Chwalkosky csupán egy napig marad a német fővárosban és

már vasárnap visszautazik Prágába.

A feszültséget a prágai lapokban megjelent két cikk robbantotta ki, miután a cikkeknek nyilvánvalóan németellenes tendenciájuk volt.

A „Matin” egy hónapot jósol Barcelonának

(Páris.) A nemzetiek újabb győzelemről adnak hírt. Azt állítják, hogy a legutóbbi útközben 1200 foglyot ejtettek és 3 repülőgépet löttek le.

A párisi lapok pártállás szerint foglalkoznak a spanyol helyzettel. A jobboldali „Matin” úgy látja, hogy Barcelona egy hónap leforgása alatt elesik és sürgeti, hogy a francia kormány küldjön képviselőt Burgosba. Henry de Kerillis a „L’Epoque”-ban hangoztatja, hogy Franco győzelme a legnagyobb katasztrófa lenne Franciaországra nézve. A spa-

nyol-francia határt azonnal meg kell nyitni. Hasonló értelemben ír a szocialista „Populaire” is.

A párisi Havas távirati iroda szerint a köztársasági spanyolok visszavonulása a katalán arcvonalon csupán stratégiai jellegű. A köztársasági vezérkar meg van róla győződve, hogy

Barcelonát nem tudják bevenni a nemzetiek.

Miután azt háromszoros beton erődöv védi. A nemzetiek ezzel szemben még az első betonővig sem érkeztek el. A

köztársaságiak ezt a betonerődítmény rendszert a „katalán Maginotvonal”-nak nevezik és feltétlenül biznak ellenálló képességében. Általában azt híték, hogy a nemzetiek pihenőt fognak tartani a „katalán Maginotvonal” ostrom előtt, azonban Franco tábornok kijelentette, hogy haladék nélkül tovább kell folynia az előnyomulásnak, mielőtt az ellenség összpontosíthatja erejét

Boris bolgár király Rómában.

Róma, jan. 21. Boris bolgár király Rómába érkezett.

Niekisch életének különös története

Háromszor életfogytiglani kényszermunkára ítélve, Európa összes országaiból kitiltottan került a német börtönökbe az örök torradalmár, aki Romániában is szervezkedett

Emlékeztetés még, hogy Németországban néhány hónap előtt életfogytiglani kényszermunkára ítelték a hazaárulással vádolt Ernst Niekischet. Az alanti riport ennek a nyughatatlan embernek az életfolyását tartalmazza, nem kalandos fantáziákból merítetten, hanem a per jegyzőkönyveinek „hivatalosan száraz” adatai alapján. Mint kiderül, Niekisch méltán nevezhetjük a kalandorok királyának, bár változatos pályáján inkább nyughatatlan vére, mint nyereszkedési vágya úzta végig.

Életfogytiglani börtönre ítelték Moszkvában, de megszökött az orosz kazamatákból és gyalog menekült Lengyelországba, ahol csakhamar elhangzik felette az életfogytiglani ítélet — s ahonnan ugyan csak megszökik.

A magyar kommún alatt az utcán lövik le „de a három rá tüzelő revolver közül csak egy golyó találja a karján. — De a romantikus elemek sem hiányoznak életéből. Varsóban például öngyilkossági kísérletet követett el Vera Busch, az akkor híres énekesnő miatt, aki nem volt hajlandó meghallgatni szerelmét. — De menjünk sorba.

A kaland kezdődik.

Má az indulás sem volt mindennapi. Niekisch tanulmányai tulajdonképpen a világ legnyugodtabb pályájára determináltak volna: középiskolai tanári képzettsége van, ma tematikai szakban. A nyugodt életből egy tragikus véletlen lendíti ki először. Édesapját Berlinben egy örült agyonlővi mert III. Napoleonnak nézi, akire valóban erősen hasonlított. Ettől kezdve indul meg Niekisch összeesküvésekkel, kalandokkal és veszélyekkel tele igazi élete.

A nagy világégés utolsó hő gései töltik be a levegőt, amikor Niekisch elkölti az „pai örökség utolsó pfenningjeit is. Valamihez kezdeni kell. Egyik barátjával, Kanttal — a nagy filozófus egyenes leszármazottjával — megindítja az „Ich” című lapot, amely azonban csakhamar megbukik. A legyengült, szétdarabolt Németország nem nyújt kellő lehetőséget egy Niekischnek. Tehát indulás tágabb horizontok felé...

In contumaciam: életfogytiglan.

Előbb Anglia, majd a forrongó Oroszország a kalandor első állomásai. Megismerkedik Leninnel és hívévé szegődik, sőt, felajánlja szolgálatait —

Azsia forradalmasítása érdekében. Hafalmas előkészületek folynak, Niekisch maga akar a távolkeleti popaganda-szervezet élére állni és arra készül, hogy Kinába utazzék.

Közben azonban a GPU előtt bizonyos okokból gyanússá válik és elutasítását egyre inkább halaszti. Végül is az orosz titkosrendőrség elto-gatóparancsot ad ki ellene, azonban — Niekisch ekkor már nincs sehohol. Megérezte a bajt és eltűnt Oroszországból. Mint saját vallomásából kiderül, gyalogszerrel menekült Moszkvából Lengyelországba.

Az orosz hatóságok a házkutatás során birtokukba került bizonyítékok alapján távollétében is megtartják a bűnügyi tárgyalást és Niekisch Ernstet a szovjetbiróság életfogytiglani kényszermunkára ítéli.

Romániában forradalmár, Magyarországon ellenforradalmár.

Mire a moszkvai ítélet elhangzik, Niekisch már Lengyelországból is kiutasítják. Titokban mégis ott marad és forradalmi mozgalmat szervez. A mozgalmat leleplezik és megismétlődik a moszkvai eset: Niekisch nem tudja elfogni és a kalandor távollétében elhangzik felette a második életfogytiglani ítélet is.

A következő állomás Románia, ugyancsak forradalmi szervezkedés programjával. Mielőtt azonban komoly rendezettség volna, elfogják, de fogházba szállítása közben megszökik. Titokban Kun Béla Magyarországra szökik, ahol — tekintve, hogy ott kommunizmus van — fehér propagandát fejt ki és Horthy számlájára dolgozik. Elárulják, megszökik.

Németország. — Kiadja a „Wahrheit”-et, természetesen lázító programmal. Emiatt tölti ki élete egyetlen börtönben: az örök forradalmár sajtóvétség miatt hét hónapot ül.

És a bukás...

Olaszországban Mussolini ellen szervezkedik, majd Franciaországba megy, ahol a változatosság kedvéért egy kicsit csempészéssel foglalkozik. Ezt a „polgári” foglalkozást azonban csakhamar megújja és visszatér Németországba, ahol monarchista szervezkedésbe kezd és Vilmos excsászárral veszi fel a kapcsolatot. Hollandiai utazásaira azonban figyelmesek lesznek és kénytelen Ausztriába menekülni, ahol

is visszatér a kommunista elvekhez. Majd titokban visszatér Németországba és megkezdheti Hitler-ellenes működését. Mint munkás, újságíró, kis tőkés, sőt mint detektív is járja a német városokat, megalkotja az egyre erősebb és vakmerőbb „Freiheitkorps” szervezetet, amely végül nyíltan fenyegeti Göbbels, Göring és Hitler életét.

Hivatalosan is közzétették Nagyváradon a közmunka-rendeletet

A város hivatalos lapja ebben a hónapban már harmadik rendkívüli kiadásban jelenik meg. Tegnap megjelent ugyanis rendkívüli kiadásban a közmunka kötelezettségről szóló szabályrendelet, amely ezzel érvénybe is lépett. A város pénzügyi osz-

A német rendőrség kénytelen rendkívüli intézkedéseket életbeléptetni. Göbbels és Göring őrizetét megkettőzik. Hitlerét megháromszorozzák. A határokat fokozottabban őrzik, olyannyira, hogy alig két hónap alatt kétszáz embert tartóztatnak le csak azért, mert némileg hasonlítanak Niekischre.

Niekisch pedig, úgy látszik, ebbe a kalandba egész szívvel belement. Dacára a veszélynek, nem szökik meg Németországból, míg végül is le tartóztatják.

És a birodalmi bíróság életfogytiglani kényszermunkára ítéli.

Ugyanugy, mint az orosz és a lengyel bíróságok.

Vajjon ezt a büntetését kitölti-e Ernst Niekisch?

Külön céhbe tömörítette a miniszter az ékszerészeket, órásokat, optikusokat és fogtechnikusokat

Bukarestből jelentik: Ralea munkaügyi miniszter rendeleti uton módosította a céhek beosztására, vonatkozó korábbi rendeletet. Eszerint új céhet kreáltak a drágakövesek és optikusok céhé. Idetartoznak az órások, ékszerészek, vésnökök, finomi

tálya felhívja a közönséget, hogy a közmunka megváltásáról szóló deklarációkat senki se adja be egyénenként, mert a deklaráció-formulákat a város pénzügyi közvegi fogják házról-házra járva szétosztani és kitöltés után — február 15-ig — összeszedni.

tók, optikusok és fogtechnikusok, akiket kivontak a fém- és elektrotechnikusok céhéből. A mosódásokat és vasalókat a vegyipar céhbe osztották be. A magántisztviselők céhében felállították az ötödik kategóriát a „könyvtárosok” kategóriáját.

Ismeretlen öregasszony holtestét vetette ki a Körös

Pénteken délután a rendőrség ismeretlen asszony holtestét halászta ki a Körösből. A holtestre az alsó vasúti hidnál lettek figyelmesek a járőrök és azonnal értesítették a rendőrséget amely kiszállt a helyszínre és két órai küzdelem után a partra vonták a holtestet. A helyszínen levő dr. Popovici Valer tiszti orvos megállapította, —

hogy a szinte felismerhetetlen ségig eltorzult holtest mintegy nyolc napja lehet a vízben. Megállapították továbbá, hogy valószínűleg öngyilkosságról van szó, amelynek időzete egy hatvanöt év körüli asszony. Az ismeretlen öngyilkost az olaszii temető halottas házába szállították és személyazonosságának kiderítésére megindították a vizsgálatot.

Hivatalos

adóvallomási ívek

kaphatók **Pásztor Ede cégnél**

ORADEA, Piața Mihai Viteazul 4. — Telefon 2800

10 évig becsületes házmester volt Csernovicban egy rablógyilkos-banda vezére

(Cernauti) Nem mindennapi letartóztatást eszközölt tegnap nap a cernauti rendőrség. Tíz évvel ezelőtt egész Északbeszarábiát rémületben tartotta eg utonálló banda, amelynek feje Nicolaiu Bulgaru volt és amely több rablógyilkosságot is elkövetett. A banda vezérének most tíz éve nyoma ve-

szett és a rendőrség bizalmas információ folytán most jutott csak nyomába. Kiderült, hogy Bulgaru 1929 óta Cernautiban él, Jon Ciornei álnév alatt, mint az egyik hatalmas blokkház portása. Hamis irataival a bejelentőhivatalban is bejelentette magát és az eltelt tíz év alatt úgy gazdája, mint

az őrizetére bízott blokkház lakói a legbecsületesebb embernek ismerték. Dolgos, szorgalmas, becsületes és feltétlenül megbízható házmester volt. Letartóztatása nagy felűnést keltett, de Jon Ciornei a bizonyítékok sulya alatt kénytelen volt beismerni személyazonosságát.

Eftimiu Victort rágalmazásért a vádlottak padjára ültette Stelian Popescu

Stelian Popescu ötmillió lej erkölcsi kártérítést követel a nagy román írótól

Az ilfovi törvényszék most tárgyalja azt az évek óta nagy érdeklődéssel várt pert, melynek főszereplői Victor Eftimiu, a román Pen Klub elnöke, az élő román irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja és Stelian Popescu, az „Universul” főszerkesztője. A per anyaga Victor Eftimiu „Jos laba de pe tricolor” (El a kézzel a lobogóról) című brosurája, melyben többek között azt állítja, hogy Stelian Popescu megszökött a katonai intézetből, hogy az Universul főszerkesztő-tulajdonosa a főváros német megszállása idején felajánlotta lapját Mackensen tábornoknak, hogy rendszeresen adócsalást követett el, hogy egyéni nyereszkesedési céljaira használja fel nemcsak lapját, de a különböző hazafias szervezeteket is, amelyeknek vezetőségébe került, hogy zsarol és hasonlók.

Stelian Popescu rágalmazásért jelentette fel a kiváló író és a szenzációs perben tegnap hangzottak el a vád és védbeszéd.

A magánvád képviselője, dr. Costel Zamfirescu azt bizonyítja, hogy az Eftimiu-brosura minden állítása alaptalan és nem egyéb bosszúnál azért, mert az Universul „lerántotta a leplet” Eftimiu hazarúlásáról. Végül pedig öt millió lei erkölcsi kártérítést követel védenca számára.

A védelmet ellátó dr. V. Stancu kifejti, hogy rágalmazásról csak akkor lehetne szó, ha a brosurá állításai nem lennének igazok, márpedig maga a brosurá tartalmazza fakszimilékben az összes bizonyítékokat is. Ismerteti az ellenségeskedés eredetét is. Eszerint a Universul azért kezdett irtóhadjárathoz Eftimiu ellen, — mert az egy Kolozsvárott letartóztatott magyar újságíró érdekében szót emelt. Ekkor Stelian Popescu gyávnak, hazarúlóknak, utonállónak, katonaszökevénynek bélyegzte Eftimiu, anélkül, hogy állításai

ból bármit is bizonyított volna. Erre válaszként jelent meg a „Jos laba de pe Tricolor”, amely bár nem hasz-

nált olyan triviális hangot, min Stelian Popescu, de viszont minden állítását tényekkel igazolta.

Schacht bukásának visszhangja a nemzetközi sajtóban

(London.) A londoni tőzsdén Schacht bukásának hírére a márka zuhant. A zangol lapok megállapítják, hogy Schacht távozásával a megegyezés legtávolabbi reménye is meghiusult.

Az amerikai lapok közül a „Newyork Times” „A pilótát ledobták a repülőgépről” cí-

mén azt írja, hogy Hitler eltéte az utolsó gyenge szálat is, a mely Németországot az ortodox gazdasági rendszerrel összekötötte.

A berlini lapok közül a „Völkische Beobachter” azt írja, hogy Funk „új energiákat fog mozgósítani”. Berlini körök véleménye szerint Funk az ipari

Az utolsó szó jogán Eftimiu szólalt fel, kijelentette, hogy füzeté megírásában nem bosszuvágy vezette, hanem az a törekvés, hogy megtisztítsa a román közéletet Stelian Popescutól, akinek bűnösségéről ma éppen úgy meg van győződve, mint három évvel ezelőtt, amikor brosuráját megírta.

— Azt irtam Popescuról, — hogy megcsalta az állampénztárat, — mordja többek között Eftimiu — Ezt az állításmat az Universul egyik volt tisztviselőjének, Bunescunak, hivatalos feljelentésére építettem. És mi sem jellemzőbb, Stelian Popescura, mint az, hogy nem Bunescut jelentette fel hamis vádaskodás miatt, hanem engem, aki a feljelentést csupán a nyilvánosság előtt ismerttettem, rágalmazás miatt.

A vád és védbeszéd elhangzása után a bíróság bejelentette, hogy január 27-én hirdeti ítéletet.

Rosszullét ellen Diana sósorszesz bedörzsölés.

Kétszáz munkanélküli jelentkezett eddig Nagyváradon

Nagyvárad, jan. 22. A munkaügyi minisztérium részéről küldött 100 ezer lei munkanélküli segély kiosztására még ebben a hónapban sor kerül. A munkaközvetítő hivatalnál eddig

200 munkanélkülit írtak össze.

A jelentkezők helyzetének felülvizsgálását a városi tisztviselők ezen a héten kezdik meg. A felülvizsgálat után kerül sor a segély kiosztására.

A munkanélküliek valószínűleg tűzifa és készpénz segélyt fognak kapni

Rádió műsor

KEDD

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok, 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Műszaki üzenetek. 18.15: A cserkészzenekar hangversenyének köz-

vetítése. 19: Felolvasás. 19.15: Román népdalok és táncok. 20.05: Felolvasás. 20.20: A Carmen énekkar hangversenye. 20.45: Felolvasás. 21: Köszöntő. 21.15: A Rádiózenekar hangversenye. Foelsu basszus és Cretzoi-Tassian szopránénekesek közreműködésével. Ünnepi hangverseny Galácából. 22 Hírek. 23.15: Gramofon. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

BUDAPEST. 7.45 Torna. — Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Cigányzene. 14.30: Filmzene.

tevékenységet akarja fokozni, hogy a német éruk versenyképesek legyenek és a bankok és biztosító intézetek mindegyik tartalmát az ipari termelés szolgálatába állítják.

A francia sajtó megállapítja, hogy Németország pénzügyi helyzete igen súlyos.

17.10: Asszonyknak. 18: Előadás. 18.30: Hegedűszámok. 19: Elbeszélés. 19.30: Szalonzene. 20.05: Hírek. 20.30: Giocconda opera. 24.15: Cigányzenekar.

Leszurta anyját védelmezőliát a bestiális apa

(Jasi) Megrázó gyermekgyilkosság történt tegnap a lesi közelében lévő Cotnar községben. Miles Pavel ottani gazdálkodó igen rossz viszonyban élt feleségével, aki végül is egyik barátinője lakására menekült 18 éves fiával együtt Miles csakhamar megtudta felesége és fia tartózkodási helyét és utánuk ment. A házastársak között csakhamar ismét elfajult a veszekedés, amelybe a fiu is beleszólt — anyja pártját fogva. Miles ezen annyira felháborodott, hogy kést ragadott és azt 10 évig fia mellébe szurta, aki halálra esett össze. Kórházba szállítás után néhány órára meg is halt. A fiugyilkos apát letartóztatták.

Imrédy magyar miniszterelnök Munkácson

Barátságos uton elsimitották a magyar-cseh határviszályt

(Munkács). Imrédy Béla magyar miniszterelnök Kunder Antal ipar és kereskedelemügyi miniszter társaságában tegnap Beregszászra és Munkácsra utazott. Munkács városának ünnepélyes fogadtatást rendezett a vendégek tiszteletére. (Prága). Hivatalos jelentés a következőket közli: Cseh-

Szlovákia budapesti követe látogatást tett Csáky István gróf magyar külügyminiszternél, akivel hosszú és szívélyes megbeszélést folytatott. E tárgyalások során megállapítást nyert, hogy a legutóbbi határviszályokat gyorsan és barátságos szellemben elsimitották a egyes bizottságok útján. A prágai magyar követség már hivatalosan bejelentette a csehszlovák külügyminisztériumnak, hogy a magyar kormány elfogadja a prágai kormány ezirányú javaslatait. A magyar-csehszlovák vegyes bizottság a jövő héten ismét összejön.

gái magyar követség már hivatalosan bejelentette a csehszlovák külügyminisztériumnak, hogy a magyar kormány elfogadja a prágai kormány ezirányú javaslatait. A magyar-csehszlovák vegyes bizottság a jövő héten ismét összejön.

Német-cseh és cseh-lengyel összetűzések

(Prága). A Rador román sajtóiroda közlése szerint a Ceieka cseh-szlovák távirati iroda az alábbi jelentést adta ki: Január 19-én délelőtt több német nemzetiségű személy az elcsatolt területen fekvő Ladlove községből behatolt a polsai kerületben fekvő Hambray községbe és elfoglalta 9

cseh nemzetiségű lakos házáit. A német hatóságok, mielőtt tudomást szereztek az esetről, megtették a szükséges intézkedéseket és január 20-án helyreállították a rendet. Ezután a rendcsináló német csendőrök visszavonultak a helyszínről. (Teschen). Hivatalos lengyel jelentés szerint szerdán csehszlovák légionisták megtámad-

ták a liznicei lengyel várórségeit és két rendőrt megsebesítettek. Pénteken egy lengyel őrházra dobtak gránátot a cseh-szlovákok s ez alkalommal egy katona megsebesült. A határsértések miatt a lengyel hatóságok 500 cseh állampolgárt utasítottak ki Teschen vidékéről.

A nyílt tengeren végzett kényszerleszállást egy angol repülőgép

A gép 10 utasa a repülőgép szárnyaiba kapaszkodva menekült meg

(Newyork). Az angol Cavalier társaság személyszállító gépe, amely Newyorkból indult el, a nyílt tengeren kényszerleszállást végzett. A rádión leadott S. O. S. jelekre azonnal a megfelelő helyre sietett egy torpedóromboló, két óceánjáró hajó és több repülőgép. Csakhamar sikerült is ráakad-

ni a gép roncsaira. A repülőgép törzse az utasítékével már a víz alá süllyedt és csak a két levált szárny uszolt a habokon, a szárnyakba pedig fiz elcsigázott ember kapaszkodott. Ezeket kimentették és első segélyben részesítették, három utasnak azonban nyomra vesztett. A kimentettek el-

mondották, hogy egyik utas-társukat még a géptörzs elsüllyedése után is látták, de az csak rövid ideig tudott a roncsba kapaszkodni, mert zuhanás közben az egyik karja eltört. A szerencsétlenség okának megállapítására megindult a vizsgálat.

Wiedemann kapitányt san-franciscói konzullá nevezte ki Hitler

(Berlin). Schacht leváltása után újabb nagy feltűnést keltő kinevezés is történt. Wiedemann kapitány, Hitler bizalmasa és szárnysegéde, szombaton reggel kijelentette a francia Havas-ügynökség képviselőjének, hogy a birodalmi vezér és kancellár sanfranciscói főkonzullá nevezte ki. Manfred von Killinger helyébe kijelentette még Wiedemann, hogy rendkívül örül ennek a kinevezésnek, s hamarosan el is utazik, hogy elfoglalja új állását.

Aminint ismeretes, Wiede-

mann kapitány, aki folyékonyan beszél angolul, a világháború alatt századparancsnok volt Hitlernek, az utóbbi években pedig Hitler megbízásából több ízben különleges küldetésben járt Angliában. — Tudvalevőleg a Führer legbizalmasabb környezetéhez tartozott.

Egyes berlini körökben úgy tudják, hogy Hitler Wiedemann kapitányt ki akarta vonni a személye körül keletkező politikai agitációból s ezért

nevezte ki San-Franciscóba főkonzulnak. Ez a kinevezés állítólag nem kegyvesztettségnek, hanem inkább Hitler ama elgondolásának jele, hogy egy időre ajánlatos tartalékolnia bizalmas szárnysegédjét.

(Berlin). Hivatalosan is meg erősítik azt a hírt, hogy Hitler kancellár visszarendelte Killinger báró sanfranciscói főkonzult, aki a külügyminisztériumban kap megbízást és helyébe Wiedemann kapitányt, a diplomáciai küldetéseiről nevezetes bizalmasát nevezte ki.

Döntetlenül végzett Tel-Avivban a TMAC

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CAGNEL CRADEA
PIATA MIHAI VINEAZUL

A TMAC keleti turája során tegnap Telavivi Maccabival játszott. A mérkőzés 1:1 (1:0). Reuter

Ma

JANUÁR 21-én hétfőn

KATONAI LIVRETEK

láttaozása a Cercui de Recrutare-nál: legénységi állomány 1929 évi kontingens A-M tartalékos tiszték G. kezdőbetűsök.

JANUÁR 31-ig kötelesek benyújtani bármely köznapon vállalatok (5 alkalmazotton felül) személyzeti kimutatást a kolozsvári „Inspectoratul Industrial” címére (ajánlott leveiben).

HÁZTULAJDONOSOK

bérleti deklarációt a pénzügyigazgatósághoz. Január 31-ig házádvállomást

ADOFIZETŐK (a nagyvállalatok kivételével) adóváltomást a pénzügyigazgatósághoz

CÉGTABLA

TULAJDONOSOK január hó folyamán a repülőbányász illethez ragasszák fel egy Borderou-ra, amit benyújtani sehol sem kell, csak megőrizni ellenőrzés végett

KEDDEN, január 24-én általános vasárnapi munkaszünet.

SZERDÁN, január 25-én kezdődik a személyazonossági igazolványok kiadása az A betűsök részére. Alampolgársági igazolvány, katonai lívret, a rendőrség főosztály 11 alatt tártalmazott két fénykép, házassági bizonyítvány felmutatása is kötelező

Nagyvárad aayakönyve

SZÜLETÉSEK:

Haás István, és Péter, Szilágyi István, Lupu Andrei, Apostol Viorel, Tamás Lajos, Jakab Livia, Roșcaneanu Viorel, Seewald Éva, Zsupnik Sándor, Tóth Olga, Lőrincz István, Kajca Mária, Szabó Anna, Chirodea Maria, Bernáth Miklós, Varga Ágoston, Gájer Sándor, Feldmann Oszkár.

HAZASSÁG:

Rifold József fodrász és Májor Erzsébet. Acs Ferenc bérkocsis és Hizó Ilona, Karkusz Sándor és Boros Erzsébet, Sz. Balogh Ferenc szabó és Marina Maria, Őri János és Bodnár Ilona, Széki László és Tóth Irma, Sárközi Sándor és Szijjártó Teréz, Moga Teodor és Condorosi Floare, Bárdos Ferenc és Balkányi Vera.

HALALOZÁSOK:

Özv. Kegedüs Antalné 65 év, özv. Varga Istvánné 22 év, Gábor Jánosné 63 év, Virágos Károly 41 év, Bakos Dezső 5 év, Popoviciu Ioan 86 év, Pál János 76 év, Tóth Sándor 78 év, Ștrac Gheorghe 78 év, Széles Anna 5 hó, Mangra Gheorghe 28 év, Farkas György 1 év, Piroș Maria 1 év fél év, Erbst Samuél 58 év, Schreier Mihály 58 év, özv. Schwartz Samuélné 60 év, Katz Herman Teid Ágoston 23 év, Anghel Gheorghe 23 év, Popovici Teodor 32 év, Kállay Ferdinánd 60 év, özv. Gheorghe Györgyné 76 év, Dru Pál 5 hó napos.